

LÆS MED DIT BARN

6-14 år

BIBLIOTEKET

KulturRummet

LÆSE UDVIKLING

0. KLASSE

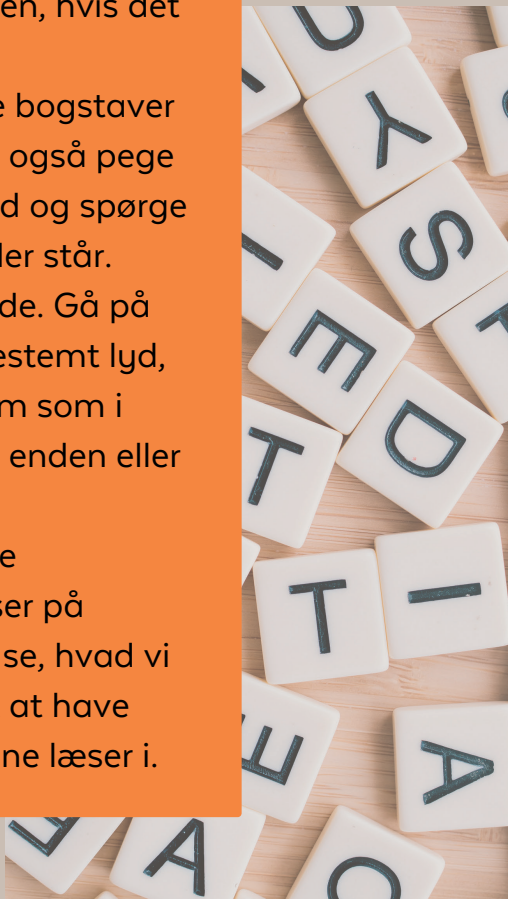
Dit barn har stadig brug for højtlesning. I skolen begynder dit barn at lære bogstaverne at kende— både deres navne, deres udseende og vigtigst: deres lyd. Og efterhånden begynder dit barn at kunne genkende enkle småord på skrift.

Gode råd

- Tag dit barn med på biblioteket og vælg bøger sammen.
- Sæt jer tæt sammen, så dit barn kan kigge med i bogen og se, hvordan du bruger bogen.
- Peg på de ord, du læser.
- Tal om handlingen i bogen. På den måde læser du sammen med dit barn og ikke for dit barn. Stil åbne spørgsmål (f.eks. hvem er din bedste ven? Hvordan er man en god ven? Hvad er en nabo? Hvad betyder at invitere?)

- Forklar de ord og vendinger dit barn ikke kender. Lav ikke om på ordene. Læs det, der står. Dit barn kan lære mange nye ord om dagen, hvis det får lov.
- Lad barnet finde kendte bogstaver og ord i teksten. Du kan også pege på et bogstav eller et ord og spørge om dit barn ved, hvad der står.
- Tal om bogstavernes lyde. Gå på jagt efter ord med en bestemt lyd, fx fff som i far eller mmm som i mor. Er lyden i starten, i enden eller inde i ordet?
- Børn har brug for voksne rollemodeller. Når vi læser på telefonen kan børn ikke se, hvad vi laver. Derfor er det godt at have fysiske bøger, som voksne læser i.

Vær en god læse-rollemodel for dit barn

Lad dit barn se dig læse i en fysisk bog eller avis. På den måde lærer dit barn, at læsning er en naturlig del af hverdagen.

LÆSEUDVIKLING

1.-2. KLASSE

I skal nu til at læse på to spor (oplevelse og træning): Dit barn har stadig brug for højtlesning af gode historier, hvori det kan spejle sig og lære om verdenen og sig selv. Men det skal også selv til at læsetræne, altså læse højt for dig i letlæsningsbøger.

Gode råd

- Tag dit barn med på biblioteket og vælg bøger sammen. Start med de lydrette. Efterhånden kan dit barn gå over til de grønne og dernæst de gule letlæsningsbøger i krybberne på biblioteket.
- Sæt jer tæt sammen, så I begge to kan se, hvad der læses.
- Peg på det ord, barnet læser. Læg evt. din finger over noget af ordet, så barnet træner sig i at læse ord-dele, hvis ordet er langt og svært.

- Tal om handlingen i bogen. På den måde læser du sammen med dit barn og ikke for dit barn. Stil åbne spørgsmål (f.eks. hvem er din bedste ven? Hvordan er man en god ven? Hvad er en nabo? Hvad betyder at invitere?)
- Forklar de ord og vendinger dit barn ikke kender. Lav ikke om på ordene. Læs det, der står. Dit barn kan lære mange nye ord om dagen, hvis det får lov.
- Lad barnet finde kendte bogstaver og ord i teksten. Du kan også pege på et bogstav eller et ord og spørge om dit barn ved, hvad der står.
- Tal om bogstavernes lyde. Gå på jagt efter ord med en bestemt lyd, fx fff som i far eller mmm som i mor. Er lyden i starten, i enden eller inde i ordet?

- Efterhånden kan I også gå på jagt efter ord, som barnet kan genkende. Hvor mange steder står der f.eks. "og" på denne side?
- Det er en fordel at lade dit barn læse de bøger, der læsetrænes i, flere gange i træk.
- Børn har brug for voksne rollemodeller. Når vi læser på telefonen kan børn ikke se, hvad vi laver. Dit barn skal se dig læse

Læs læsetrænings-bøgerne flere gange

Lad dit barn læse den samme læsetræningsbog flere gange i træk. På den måde blive nye ord til kendte ord.

5-FINGER-REGLEN

Find en bog i passende sværhedsgrad

Lad barnet læse en side op for dig.

For hvert ord, barnet ikke kan læse, rækker du en finger op.

0-1 ord: for let

2-3 ord: lige tilpas

4 ord: prøv den

5+ord: for svær

LÆSEUDVIKLING

3.-4. KLASSE

Læsningen kører stadig ad to spor (oplevelse og træning): Dit barn har brug for højtlesning af gode historier, hvori det kan spejle sig og lære om verdenen og sig selv. Og læsetræningsmæssigt gælder det om, at få læst så meget som muligt, så dit barn får automatiseret de læsestrategier, det har lært i skolen.

Gode råd

- Tag dit barn med på biblioteket og vælg bøger sammen. Vælg gerne mange forskellige slags bøger (fagbøger, skønlitterære bøger, tegneserier m.m.).
- Sæt jer tæt sammen, så I begge to kan se, hvad der læses.
- Hold et bogmærke ovenover den linje, der læses, så barnets øjne får hjælp til linjeskift.
- Efterhånden kan du lade dit barn læse "inde i hovedet" for sig selv. Men tal med dit barn om bogen. Spørg ind til, hvordan det går med hovedpersonen, hvad har hun/han lavet i dag, hvad tror du, der sker næstefter?

- Tal om handlingen i bogen. Stil åbne spørgsmål (f.eks. hvem er din bedste ven? Hvordan er man en god ven? Hvad er en nabo? Hvad betyder at invitere?)
- Hjælp dit barn med at strukturere hverdagen, så der bliver tid og ro til læsning. Sæt dig evt. selv og læs samtidigt.
- Vær nysgerrig på, hvordan læsestunden bliver rarest. Er det under dynen inden sengetid, i sofaen med en forældre, ved bordet eller?
- Forklar de ord og vendinger dit barn ikke kender. Lav ikke om på ordene, når du læser højt. Læs det, der står. Dit barn kan lære mange nye ord om dagen, hvis det får lov.
- Børn har brug for voksne rollemodeller. Når vi læser på telefonen kan børn ikke se, hvad vi laver. Dit barn skal se dig læse.

Tal med dit barn om bogen

Din interesse for dit barns læsning er med til at vise barnet, at læsning er vigtigt.

Når du taler med dit barn om bogen, hjælper du det med at forstå det læste.

LÆSEUDVIKLING

5.-6. KLASSE

Dit barn kan nu læse på egen hånd, men det har brug for, at du hjælper med at prioritere tid til læsning, da daglig læsning er i skarp konkurrence med andre aktiviteter, som dit barn også gerne vil have tid til.

Den nyeste undersøgelse af børn og unges læsevaner viser, at børn i 5.-6. klasse, gerne vil have forældrene til at sige SKAL til læsetid. De efterspørger derved hjælp til at prioritere deres tid.

Desuden viser den, at børn, der får læst højt hjemme, har størst læselyst og derfor får læsetrænet mest. Det er derfor vigtigt, at I stadig prioriterer fælles læseoplevelser. Hvis det er svært at finde tiden, kan I måske lytte til en lydbog sammen i bilen, eller mens I laver mad og ordner vasketøj.

Gode råd

- Tag dit barn med på biblioteket og find bøger sammen. Spørg gerne en bibliotekar om hjælp.
- Derhjemme kan du lade dit barn finde spændende bøger på kulturrummet.dk/biblioteket/ eller i app'en Biblioteket.
- Hvis dit barn trænger til læseinspiration kan I også benytte jer af <https://buggi.dk>, som du finder på bibliotekets hjemmeside under digitale tilbud til børn og unge.
- Lad dit barn læse selvstændigt, men tag del i læsningen ved at tale med dit barn om det læste.

- Hjælp dit barn med at strukturere hverdagen, så der bliver tid og ro til læsning. Sæt dig evt. selv og læs samtidigt.
- Vær nysgerrig på, hvordan læsestunden bliver rarest. Er det under dynen inden sengetid, i sofaen med en forældre, ved bordet eller?
- Spørg ind til, hvordan det går med hovedpersonen, hvad har hun/han lavet i dag, hvad tror du, der sker næstefter?
- Børn har brug for voksne rollemodeller. Når vi læser på telefonen kan børn ikke se, hvad vi laver. Derfor er det godt at have fysiske bøger til de voksne

Vær en god læse-rollemodel for dit barn

Lad dit barn se dig læse i en fysisk bog. På den måde lærer dit barn, at læsning er oplevelse. Altså mere en feeds på sociale medier og søgen efter viden.

LÆSEUDVIKLING

7.-9. KLASSE

At læse er som at køre på cykel—der skal træning til, og færdigheden skal holdes ved lige. Desværre viser det sig, at stort set alle unge dropper læsningen, når de starter i udskoling. Det er derfor vigtigt, at I taler om, hvilke fordele der er ved at læse. Desuden viser forskningen, at fællesskab omkring læsning øger læsemotivationen. Tal derfor om bøger og deres handlinger, personer, miljøer, sprog m.m. med hinanden. Tal også om det, du selv læser.

Gode råd

- Lær dit barn at bruge app'en Biblioteket , så det let selv kan søge interessante titler frem. Vi hjælper gerne.
- Lad dit barn læse selvstændigt, men tag del i læsningen ved at tale med dit barn om det læste.

- Spørg ind til, hvordan det går med hovedpersonen, hvad har hun/han lavet i dag, hvad tror du, der sker næstefter?
- Hvis dit barn læser faglitteratur kan du med fordel få dit barn til at fortælle dig om, hvad dit barn tænker om det læste.
- Hjælp dit barn med at strukturere hverdagen, så der bliver tid og ro til læsning. Sæt dig evt. selv og læs samtidigt.
- Vær nysgerrig på, hvordan læsestunden bliver rarest. Er det under dynen inden sengetid, i sofaen med en forældre, ved bordet eller?

- Unge har brug for voksne rollemodeller.
- Unge efterspørger fællesskab om det, de læser. Undersøgelser viser, at børn og unge gerne vil dele læseoplevelser.
- Tal også med dit barn om det, du selv læser. Vis på den måde, at voksne også får noget ud af at læse.

Tilbyd dit unge menneske et læsefællesskab

Find sammen gode steder på de sociale medier, hvor I kan blive inspireret til den næste læseoplevelse. På den måde motiverer du dit barn til at læse yderligere.

Du er altid velkommen på Biblioteket i
Thy, hvor vi er klar til videre vejledning
og hjælp med at finde gode bøger til dig
og dit barn.

BIBLIOTEKET
KulturRummet